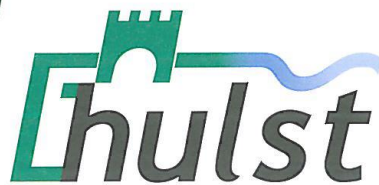

DE MEEST
VLAAMSE STAD
VAN
NEDERLAND

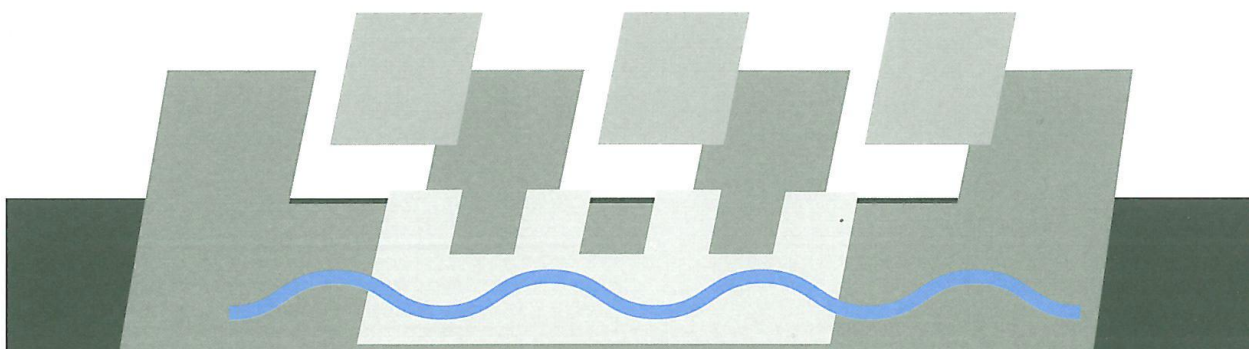

DE GROENE
LONG VAN
ZEEUWS-
VLAANDEREN

KADERNOTA SAMENLEVING HULST
EIGEN KRACHT
2013 - 2016

Hulst voor Elkaar

KADERNOTA SAMENLEVING HULST 2013-2016 “EIGEN KRACHT”

“Onze inwoners moeten zoveel als mogelijk is, kunnen rekenen op een plaats in de regionale arbeidsmarkt. Zelfstandigheid, zelfredzaamheid, en maatschappelijke participatie worden bevorderd¹”

¹ Coalitie akkoord

Inhoudsopgave

1. Samenvatting.....	5
2. Inleiding	7
3. Missie	9
4. Uitgangspunten Kadernota Hulst	10
5. De kanteling in de Wmo, en de gevolgen van het Regeerakkoord	11
5.1 Hulst voor Elkaar	11
5.2 Bezuiniging op de Huishoudelijke Hulp	11
5.3 Toegang tot ondersteuning	12
5.4 Overgang begeleiding, dagbesteding en persoonlijke verzorging.....	12
5.5 Participatiewet.....	16
5.6 Jeugdhulp	17
5.7 Gezondheidszorg	18
6 Passend Onderwijs	20
7. Mantelzorg en vrijwilligerswerk	21
7.1 Mantelzorg	21
7.2 Vrijwilligerswerk	22
8. Sport en cultuur	24
9. Accommodatiebeleid	25
9.1. Onderwijshuisvesting	25
9.2 Welzijns- en sportaccommodaties	25
9.3 Wonen en zorg.....	26
10. Sturen op verandering	27
10.1 De gemeente	27
10.2 Maatschappelijk middenveld.....	27
10.3 Financiers van de zorg	28
10.4 De rol van de inwoners	28
11. Regionale samenwerking	30
12. Kansen en uitdagingen.....	31

13 Financieel kader	32
Bijlage 1 Lijst van afkortingen	33
Bijlage 2 Deelnemers voorbereidende bijeenkomsten.....	34
Bijlage 3 Wijzigingen in het sociale domein op een rij.....	35

1. Samenvatting

Dit is de tweede kadernota Wmo van de gemeente Hulst. De kadernota is een richtinggevende nota die op de verschillende onderwerpen verder wordt uitgewerkt in een viertal uitvoeringsplannen. Nieuwe taken voor de gemeente met beperkte financiële middelen én het inzetten op de eigen kracht van de inwoner(s) zijn de belangrijkste ontwikkelingen.

De nota is tot stand gekomen nadat uit 4 consultatierondes met de Wmo adviesraad, zorgaanbieders, onderwijs, SWH, wijk- en dorpsraden en vele andere partners input is verkregen (zie bijlage). Medewerkers van de gemeente hebben de inbreng van alle betrokkenen geanalyseerd en verwerkt. Door dit proces is de verbinding in de ambtelijke organisatie en die met betrokken partners verder versterkt. Toch is tijdens het inrichten van deze kadernota nog veel onduidelijk. In hoeverre kunnen de gemeenten werkelijk regie en beleid ontwikkelen, zonder Haagse bemoeienis? Wat zijn de financiële, juridische en bestuurlijke kaders? Gaat de Kamer akkoord met de voorgestelde budgetkorting? Wij kiezen er voor de kadernota met de kennis van nu te schrijven, om goed voorbereid te zijn op de enorme taken die op ons afkomen.

Deze kadernota Samenleving Hulst formuleert voor de jaren 2013 - 2016 uitgangspunten voor nieuw beleid, een nieuwe manier van werken en ieders rol daarin: de gemeente, maatschappelijke dienstverleners, inwoners en hun organisaties. In alle onderwerpen van de nota speelt de eigen kracht van de inwoners een centrale rol. In Welzijn Nieuwe stijl, in Hulst ontwikkeld onder de noemer Hulst voor Elkaar, worden hier al ervaringen mee opgedaan. Een ieder voert regie over de oplossing/opheffing van een door hem/haar ervaren beperking. De gemeente regisseert, faciliteert en beschermt de meest kwetsbaren. Het is onze uitdaging om ondersteuning aan de inwoners eenvoudig en effectief aan te bieden, waarbij de voorkeur uitgaat naar de inrichting van een breed loket, en zonodig één plan en één begeleider/regisseur. De budgetten van de Participatiewet en Wmo, waaronder de voormalige AWBZ ondersteuning zoals begeleiding en dagbesteding worden conform Rijksbeleid ontschot.

De gemeente gaat in overleg met betrokken inwoners en hun adviesraden, wijk- en dorpsraden, verenigingen, stichtingen en onderwijs om te werken aan een herijking van haar accommodatiebeleid. Goede accommodaties, met een optimale bezettingsgraad, en een grote mate van toegankelijkheid en functionaliteit verdienen de voorkeur.

Sport- en culturele verenigingen zijn in principe zelf verantwoordelijk voor hun activiteiten, waarbij gemeentelijke subsidie niet langer vanzelfsprekend is. Samenwerking tussen verenigingen is enorm belangrijk waardoor versterking én kostenreductie kunnen worden gerealiseerd.

De gemeente is een nieuw partnerschap aangegaan met maatschappelijke instellingen en de burgers. De gemeente is van het 'wat', de instellingen van het 'hoe', en de inwoners worden in alle stadia van beleid betrokken, zo ook bij deze nota.

De bezuinigingen door het Rijk dwingen de gemeente Hulst om nieuwe bronnen aan te boren. Bronnen van kennis, ervaring en ambitie van inwoners, betrokken partners en organisaties.

De gemeente Hulst zal daarom ook de bestaande communicatie- en overlegstructuur met zorgaanbieders en welzijnsinstelling verder uitbouwen,

waarbij ziektekostenverzekeraars als medefinancier van de zorg partner zijn, evenals de woningcorporaties.

De gemeente Hulst werkt waar nodig ook samen met Terneuzen en Sluis, en stemt in voorkomende gevallen beleid en uitvoering af.

Minister Plasterk heeft aangegeven dat, gezien de complexiteit van de transities, samenwerking tussen gemeenten noodzakelijk, maar ook vereist is. In overleg met de Vereniging van Nederlandse gemeenten worden gemeenten opgeroepen om voor 31 mei 2013 aan te geven op welke wijze de samenwerking in het sociale domein wordt ingericht.

2. Inleiding

“We leven niet in een tijdperk van verandering, maar in een verandering van tijdperken”²

Begin 2011 heeft de Raad de Wmo beleidsplannen 2008-2010 geëvalueerd. De belangrijkste aanbeveling was om de gemeentelijke visie op de Wmo uit 2006 en de gewenste beleidsrichtingen uit de Verdieping Kadernota van 2007 opnieuw te herijken alvorens te starten met het samenstellen van nieuwe beleidsnota's. Herijken, nieuwe kaders in verband met belangrijke ontwikkelingen. Genoemd werden “de krimp”, de beperkte en ontschotte rijksmiddelen en de toekomstige discussie over de gemeentelijke kerntaken (wettelijke en gewenste taken). Deze kadernota Samenleving formuleert voor de jaren 2013-2016 uitgangspunten voor nieuw beleid, de manier van werken en ieders rol daarin: de gemeente, maatschappelijke dienstverleners en inwoners en hun organisaties. De diverse beleidsterreinen worden in onderlinge samenhang verder uitgewerkt in een *viertal* uitvoeringsnota's te weten

1. Accommodatiebeleid voor sport, welzijn en onderwijs, de gevolgen van de extramuralisering voor wonen in Hulst
2. Mantelzorg en vrijwilligersbeleid, maatschappelijke stage en subsidiebeleid
3. Jeugdzorg en opvoedondersteuning, passend onderwijs
4. Transitie sociaal domein AWBZ/Wmo, Participatiewet en mobiliteit.

Deze kadernota staat in het teken van de eigen kracht. Het gaat over actieve mensen die wonen en werken in Hulst, het gaat over hun beperkingen en hun dienstbaarheid aan elkaar. Het gaat over opgroeiende kinderen thuis, en kinderen die naar school gaan.

De nota besteedt veel aandacht aan de ontwikkelingen in het sociale domein, die een ongekeerde omslag in denken én werken van alle betrokkenen vereist, in het besef dat door het Rijk de budgetten enorm worden gekort. De gemeente wordt verantwoordelijk voor ondersteuning in de leefdomeinen werk, inkomen, welzijn, zorg, opvoeden en veiligheid. Alleen onderwijs, medische zorg en wonen vallen dan nog niet onder *volledige* verantwoordelijkheid van de gemeente.

Door de crisis, door de bezuinigingen en door anders te denken over de inrichting van onze samenleving, bevinden we ons in een periode waarin heel veel tegelijk verandert. We stappen over van een tijdperk van verzorging door de overheid naar een tijdperk gekenmerkt door eigen regie en eigen verantwoordelijkheid, maar ook onderlinge solidariteit. Dat zorgt bij veel inwoners van Hulst voor onrust. We willen werken aan een samenleving die niet van bovenaf wordt aangestuurd (verticaal), maar waar samenwerking tussen gemeente, maatschappelijke instellingen en inwoners vanzelfsprekend (horizontaal) is. Waar volop ruimte is voor veranderingen van ‘onderop’. Dat is naar onze mening de enige manier waarop de grote transitie kunnen worden gerealiseerd; de gemeente kan dit niet alleen.

² Herman Verhagen, wmo consultant, voorzitter milieufederatie

Hulst gaat deze uitdagingen aan. Hulst voor Elkaar bewijst dat. Door slimme uitvoering, door enthousiasme, door vertrouwen in elkaar. Door niet te blijven steken in voornemens, maar door aan de slag te gaan.

Inwoners van Hulst worden in de eerste plaats gezien als regievoerder over hun problemen en bijbehorende oplossingen. Dat is de essentie, en tegelijk een trendbreuk met het verleden. En de inwoners kunnen zo nodig op de steun van gemeente en haar partners blijven rekenen.

De kadernota geeft richting aan deze veranderopdracht, in onderlinge samenhang: Door combinaties te maken tussen de domeinen Werk & Inkomen, Wmo en Jeugdzorg bijvoorbeeld. De toegang tot ondersteuning, op welk domein dan ook, zal worden ingericht in één breed loket, waar inwoners snel en adequaat geïnformeerd, geadviseerd ondersteund worden bij complexere problematiek. Voor de overgang van de AWBZ-functies naar de Wmo hebben de drie Zeeuws Vlaamse gemeenten intensief gesproken met cliënten en zorgaanbieders. Hieruit is een zgn. innovatieagenda opgesteld met 5 speerpunten die in deze kadernota zijn overgenomen.

De transitie Jeugdzorg wordt Zeeuws breed aangepakt en wordt voorbereid.

De invoering van de Participatiewet, voorzien op 01 januari 2014, wordt gezamenlijk opgepakt door de 3 Zeeuws Vlaamse gemeenten.

Het Rijk beoordeelt of de samenwerking tussen gemeenten tbv de transities in het sociaal domein goed geregeld is, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen lokale taken zoals de toegang tot voorzieningen, (sub)regionale taken als werkvoorziening en bijv gezamenlijke inkoop van producten/diensten. Tot slot bovenregionale taken als specialistische zorg voor doelgroepen of werkgeversdienstverlening, jeugdbescherming en jeugdreclassering.

3. Missie

Inwoners van Hulst voeren regie over hun eigen leven. Zij maken deel uit van een samenleving waarin onderlinge solidariteit vanzelfsprekend zou moeten zijn. De gemeente stimuleert dit en zorgt binnen de financiële mogelijkheden voor ondersteuning, als men dit niet of minder kan.

De gemeente en haar maatschappelijke partners werken zo nodig met de hulpvrager aan een oplossing.

De gemeente Hulst waarborgt voor iedereen een fatsoenlijk bestaansniveau, met een goed aanbod van makkelijk toegankelijke voorzieningen.

4. Uitgangspunten Kadernota Hulst

Hulst voor Elkaar, de nieuwe Participatiewet, herijking van het accommodatie- en subsidiebeleid, om maar wat onderwerpen te noemen, hebben hun eigen accenten en dynamiek. Omwille van eenvoud, onderlinge samenhang én de beperkte financiële middelen, zal Hulst de onderwerpen in deze kadernota uitwerken op basis van de volgende criteria:

1. Inwoners van Hulst zijn verantwoordelijk voor het eigen leven en benutten optimaal hun mogelijkheden om zelfredzaam te zijn en deel te nemen aan de samenleving
2. De gemeente Hulst ondersteunt hierbij zonodig en maakt onderscheid tussen vitale inwoners, inwoners met een (tijdelijke) beperking en inwoners die (tijdelijk) afhankelijk zijn
3. Niet het aanbod tot ondersteuning staat centraal, maar de vraag en de unieke situatie van de inwoner(s). Ondersteuning wordt eenvoudig en zonder bureaucratie ingericht
4. De gemeente streeft naar een eenduidige toegang tot ondersteuning
5. Wederkerigheid in dienstverlening tussen inwoners wordt gestimuleerd
6. De gemeente Hulst is een regisserende gemeente, en werkt aan en stimuleert samenwerking tussen maatschappelijke organisaties en zo nodig het bedrijfsleven, inwoners en hun organisaties
7. Verenigingen worden getoetst op hun eigen kracht en mogelijkheden, en het subsidiebeleid wordt hier op aangepast
8. Samenwerking tussen verenigingen wordt verder gestimuleerd
9. Sport-, welzijn- en onderwijsaccommodaties worden getoetst op hun meerwaarde
10. De gemeente Hulst werkt aan een goed, veilig en zorgzaam woon-, werk- en leefklimaat
11. Beheersbare kostenontwikkeling voor alle samenwerkende organisaties.

5. De kanteling in de Wmo, en de gevolgen van het Regeerakkoord

De kanteling betekent in feite een radicale wijziging van beleid; niet langer kan de overheid als vanzelfsprekend worden aangesproken voor individuele ondersteuning, maar de eigen kracht van de inwoners, en het sociaal netwerk is het uitgangspunt. Dat is de idee waarop het Regeerakkoord doorwerkt, in alle maatregelen en transitie die op ons afkomen(bijlage 1).

5.1 Hulst voor Elkaar

Met Hulst voor Elkaar ((HvE) heeft de gemeente al voorgesorteerd op de belangrijke veranderingen die ons te wachten staan. De gemeente benut de beleidsvrijheid welke de compensatieplicht biedt en geeft deze sinds 1 januari 2012 anders vorm. Kort gezegd: inwoners kunnen geen recht op voorzieningen meer claimen. De nadruk verschuift van het verstrekken van (individuele) voorzieningen naar een overleg met de aanvrager waarin wordt gewerkt aan :

- een brede verheldering van de vraag
- zicht op mogelijkheden en beperkingen van inwoners in hun eigen netwerken
- afspraken over maatschappelijke ondersteuning (in het eigen netwerk, door vrijwilligers en door professionals, algemeen en/of individueel)
- individuele ondersteuning (in geval van geïndiceerde voorzieningen).

Hulst heeft op dit gebied de eerste ervaringen opgedaan in het project Hulst voor Elkaar.

De bekostiging van de zorginstellingen is gebaseerd op budgetfinanciering op basis van een historische kostprijs. De kwantiteit en kwaliteit van bijv. de inzet van huishoudelijke hulp (hh) is een verantwoordelijkheid van de professional. De indicatie voor toegang tot de hh is overgedragen van de gemeente naar Stichting Welzijn Hulst, die in gesprek met de hulpvrager de meest toegesneden ondersteuning regelt. Dit kan hh zijn, maar even goed het inzetten van vrijwilliger(s), een aanbod van voorliggende voorzieningen, vervoer e.d. Het project Hulst voor Elkaar is een uitstekend model om de toegang tot voorzieningen en de samenwerking met (nieuwe) partners verder uit te bouwen, zoals noodzakelijk zal blijken bij de komende transitie.

5.2 Bezuiniging op de Huishoudelijke Hulp

Het Regeerakkoord bepaalt dat de gemeenten fors worden gekort op het budget huishoudelijke hulp. De gemeente Hulst zal daarom deze vorm van individuele ondersteuning aanwenden t.b.v. meest urgente situaties.

Tegelijkertijd lijkt het er op dat door de bezuiniging op het beschikbare budget vele thuiszorgmedewerkers hun werk gaan verliezen, terwijl thuiszorg van groot belang blijft voor een grote doelgroep. ZorgSaam, Curamus, Privazorg en de gemeente Hulst willen daarom een bedrijfsmodel aanbieden, waardoor huishoudelijke hulp beschikbaar blijft tegen een redelijk tarief, en de

werkgelegenheid zoveel als mogelijk behouden kan blijven.

5.3 Toegang tot ondersteuning

Voor de Wmo en voor alle transitieën geldt dat we onderscheid maken tussen vitale inwoners, inwoners met een (tijdelijke) beperking en inwoners die (tijdelijk) afhankelijk zijn. De ondersteuning zal op basis van deze criteria worden ingezet. Er wordt een goede informatie- en adviesfunctie georganiseerd in een in te richten breed loket. Zo nodig wordt voor iedereen met multi-problematiek ingezet op ondersteuning door diverse partijen, op basis van één plan en één coach. Hierbij is niet langer het domein (werk, zorg, jeugd) het uitgangspunt, maar de vraag van de inwoner. In samenspraak met betrokkene wordt zo nodig per domein bekeken welke ondersteuning nodig is. (Eén inwoner kan onder de reikwijdte van meerdere decentralisaties vallen: zo behoort een jongere met een licht verstandelijke handicap tot de doelgroep van Jeugdzorg, van de Wmo (dagbesteding), Participatiewet (Werk en Inkomen) en evt passend onderwijs). Daarom worden de decentralisaties in samenhang gerealiseerd. Hulst zal daarom de budgetten van het sociaal domein en Werk & Inkomen gaan ontschotten om de bezuinigingen zo goed mogelijk op te vangen en de ondersteuning te optimaliseren.

De toegang tot -geïndiceerde- ondersteuning blijft vooralsnog een verantwoordelijkheid van SWH. Maar voor de organisatie van een breed laagdrempelig loket moet ook de rol en functie van Maatschappelijk werk, MEE in samenhang met het gemeentelijke taakveld Werk & Inkomen worden betrokken. Maatschappelijk Werk Zeeuws Vlaanderen, MEE en Stichting Welzijn Hulst dienen de bedrijfsvoering op elkaar af te stemmen, zodat de toegang tot ondersteuning eenduidig en zo eenvoudig mogelijk wordt. Dit betekent ook dat de dienstverlening op een effectievere en goedkopere manier zal worden aangeboden dan nu het geval is.

De gemeente Hulst, als regisserende gemeente, kiest ervoor de loketfunctie in te richten met bestaande partijen, waarbij tevens een verbinding gemaakt wordt met het Centrum voor Jeugd en Gezin, waar o.a. MEE en MW deel van uitmaken.

5.4 Overgang begeleiding, dagbesteding en persoonlijke verzorging

Er gaat veel veranderen voor mensen die begeleiding krijgen in hun leven, zoals dementerende ouderen en ouderen met psychiatrische problemen, gehandicapten en jongeren. Men maakt nu nog aanspraak op ondersteuning vanuit de AWBZ, maar binnenkort zullen gemeenten vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk zijn voor deze functie. De aanspraak op begeleiding betekent dat mensen hulp krijgen in het leven van alledag, waardoor men met een ziekte of beperking zo goed mogelijk zelfstandig kan blijven. Zelfstandig, in de eigen omgeving zo lang het kan en dus niet in een instelling. Officieel heet het dan dat zij "extramuraal" begeleiding krijgen. Dát is het terrein waarvoor de gemeenten de verantwoordelijkheid krijgen en dus ook de kosten zullen moeten dragen. En zinnige dagbesteding, aansluitend bij het niveau van de cliënt, hoort hierbij.

De gemeenten Hulst, Terneuzen en Sluis hebben uitvoerig gesproken met cliëntenvertegenwoordigers, belangenorganisaties en eerste- en tweedelijns zorgaanbieders. Gezamenlijk zijn de volgende speerpunten van toekomstig beleid vastgesteld, die verder nog zullen worden uitgewerkt. Het model van HvE zal worden ingezet om de volgende speerpunten uit te voeren:

1. Zorg op maat (via één aanspreekpunt, coach)2. Arbeidsparticipatie als dagbesteding3. PGB als sluitstuk4. Wonen: aandacht voor verschillen5. Vervoer: voorwaarde of verworvenheid?

1. ZORG OP MAAT (VIA ÉÉN AANSPREEKPUNT, COACH)

- Alle professionals, die met mensen werken vormen tezamen de toegang tot ondersteuning. Deze professionals (en vrijwilligers) moeten daarom worden geschoold op een gezamenlijke visie en een uniforme wijze van vraagverheldering. Ook moeten zij zich gesteund weten door een team met voldoende deskundigheid en mandaat (zeggenschap/doorzettingsmacht) voor die gevallen waarin ondersteuning, begeleiding en/of verzorging nodig is.
- Afhankelijk van de lokale situatie worden wijk- en buurtteams ingericht, die inzetbaar zijn voor alle doelgroepen en soorten problematiek. Specialistische kennis is (indien nodig) op afroep beschikbaar.
- In overleg met de klant wordt gekeken naar het benodigde kwaliteitsniveau; in sommige gevallen kan bijvoorbeeld worden volstaan met een ondersteuning door dienstencheques in plaats van (duurdere) thuiszorg, of biedt een maatschappelijke stage soelaas. Er wordt integraal gekeken naar de aandachtsgebieden: wonen, werk, inkomen, onderwijs, vrije tijd, sociale contacten, gezondheid en veiligheid. We hanteren daarbij het principe “Eén gezin³, één plan, één regisseur”. Dit betekent ook dat er één vaste contactpersoon of casemanager wordt aangesteld. Dit kan een vrijwilliger of professional zijn.
- Mantelzorg en vrijwilligerswerk wordt daar waar nodig ondersteund en gefaciliteerd. We zien daarbij een grotere meerwaarde in oplossingen als het aanbieden van respijtzorg en coaching van vrijwilligers en mantelzorgers, dan in het verstrekken van ‘mantelzorgcomplimenten’ aan geregistreerde mantelzorgers.
- We investeren in sociale ontmoetingen (door activiteiten en ontmoetingsplaatsen) en in maatregelen die het gevoel van saamhorigheid en sociale verantwoordelijkheid vergroten, met als doel het sociale netwerk van mensen te vergroten en versterken.
- Het Regeerakkoord gaat uit van een intensivering van de inzet van de wijkverpleegkundige. Deze zou een aanvulling kunnen zijn in de wijk- en

³ Of één persoon die zelfstandig huishouden voert

buurtteams. Onduidelijk is nog bij welke organisatie deze in dienst komt en wie de middelen hiervoor ontvangt.

2. ARBEIDSPARTICIPATIE ALS DAGBESTEDING

- In lijn met de Participatiewet willen we de arbeidsparticipatie, beschut werken en dagbesteding zoveel als mogelijk combineren en in samenhang met elkaar organiseren.
- We willen arbeidsparticipatie realiseren binnen:
 - De reguliere arbeidsmarkt (in sectoren techniek, zorg, groen, horeca, transport). Het quotum voor bedrijven om arbeidsgehandicapten in dienst te nemen, vormt hierbij mogelijk een positieve stimulans.
 - De maatschappelijke dienstverlening (beheer en exploitatie dorpshuizen, musea, groenvoorziening, etc.).
- Daarnaast zal dagopvang nodig zijn voor mensen die vanwege hun beperking of leeftijd niet kunnen deelnemen op de arbeidsmarkt.
- Pilots opzetten waarin we bijv. dorpshuizen, musea, wijkgebouwen en vernieuwende winkelconcepten laten beheren met inzet van mensen met beperking.

3. PGB ALS SLUITSTUK

- Indien wij zouden voldoen aan ons ambitieniveau om individueel maatwerk c.q. zorg op maat te leveren, is het verstrekken van PGB's in principe overbodig. Het verstrekken van een PGB geeft cliënten echter onafhankelijkheid en zelfredzaamheid door zelf regie te hebben over de zorg die hij/zij ontvangt. Vooralsnog zien we PGB als een sluitstuk, voor als er geen andere goedkopere voorziening beschikbaar is.
- Een aandachtspunt is de wijze waarop de hoogte van het PGB wordt bepaald en de verantwoording daarvan. Wij zien hierbij een belangrijke rol weggelegd voor de consulent van het loket. In overleg met de klant worden de verschillende opties (zorg in natura, voorliggende voorzieningen, mantelzorg) bekeken en beoordeeld. Als geen van de opties tot de gewenste zorg leidt (of de opties duurder zijn dan de oplossing die de betrokkene voor ogen heeft), kan de professional besluiten tot het beschikbaar stellen van een PGB.
- Overeenkomstig met de bijzondere bijstand zien wij ook bij de PGB's een verschuiving van aannemelijke (categoriale) kosten naar daadwerkelijke kosten. Dit betekent dat wij afstappen van vaste normbedragen, maar per geval de werkelijke kosten bekijken. In dit geval kan worden volstaan met een maximum bovengrens of globale bandbreedte.

4. WONEN: AANDACHT VOOR VERSCHILLEN

- Om woningcorporaties tegemoet te komen kunnen gemeente en zorginstelling (gezamenlijk) garant staan voor de huurbetaling en het

tuinonderhoud. Ook kan via een ‘wooncoach’ mensen geleerd worden om zelfstandig een huis te onderhouden en een huishouden te runnen. Ook kan de wooncoach een rol vervullen bij het wegnemen van weerstanden in de buurt en bij omwonenden.

- Om mensen zelfstandig te kunnen laten wonen, zien wij mogelijkheden in domotica (huisautomatisering, huiselijke elektronica) en alarmeringssystemen. Voor de primaire begeleiding kan (in veel gevallen) teruggevallen worden op de lokaal beschikbare ondersteuning en begeleiding vanuit de woonzorgcentra, het vrijwilligersnetwerk, burenhulp, de crisisdienst van het maatschappelijk werk om primaire 24-uurshulp te bieden. Enkel in gevallen waarbij (binnen een norm tijd) specialistische (24-uurs)zorg nodig is, blijft geclusterd wonen noodzakelijk. Bijvoorbeeld in een bepaalde cirkel rond een verpleeg-/verzorgingshuis of ziekenhuis waar die zorg aanwezig is.
- De traditionele thuiszorg wordt beperkt omdat hiervoor minder middelen beschikbaar zijn. Er zal worden gezocht wordt naar alternatieve werkwijzen om in de belangrijkste ondersteuningsbehoefte van mensen te voorzien.
- Met de zorgaanbieders gaan wij op zoek naar mogelijke oplossingen voor dreigende leegstand in verblijfinstellingen.
- Met zorgaanbieders en woningcorporaties gaan wij op zoek naar mogelijke oplossingen voor de toenemende vraag naar geschikte huisvesting voor ouderen met zware beperkingen, zoals dementie..
- Een project op te zetten waarbij gezocht wordt naar mogelijkheden op het gebied van ICT en domotica om mensen langer zelfstandig te kunnen laten wonen.

5. VERVOER: VOORWAARDE OF VERWORVENHEID?

- We willen de mogelijkheid onderzoeken om de diverse vervoerstromen van gemeente, provincie en zorgverzekeraars (Openbaar vervoer, Leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, AWBZ-vervoer en buurtbussen) te bundelen en te ontschotten.
- We zetten ons in voor een openbaar vervoer dat rekening houdt met beperkingen van reizigers.
- Als uitgangspunt hanteren wij dat we alleen het verschil tussen de ‘normale’ kosten en de ‘bijzondere’ kosten vergoeden, bijvoorbeeld bij de aanschaf van een (aangepaste) auto.
- Door het clusteren, flexibiliseren en/of digitaliseren van de dienstverlening, kan het vervoer worden beperkt.
- Voor mensen die niet zelfstandig met openbaar vervoer kunnen reizen: training door professionals/vrijwilligers/ambassadeurs.

5.5 Participatiewet

De gemeente Hulst wil iedereen, ook mensen met een beperking, zoveel als mogelijk in de samenleving laten participeren. Voornaam uitgangspunt hierbij is: wie kan werken, hoort in principe niet afhankelijk te zijn van een uitkering. Tegelijk is er het besef dat mensen met een bijstandsuitkering of met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking vaak moeilijk werk kunnen krijgen.

Elke inwoner van Hulst heeft talenten, en het streven is die ten volle te benutten, voor de persoon zelf, zijn sociale omgeving en de regio Hulst. Als dit onvoldoende lukt, is er (tijdelijk) professionele ondersteuning voor diegene die het echt nodig hebben. Deze ondersteuning kan bestaan uit re-integratie, gebruik van minimaregelingen en bijzondere bijstand als vangnet.

Thema's als werk boven uitkering, handhaving aan de poort, ontschotting van budgetten, meer doen met minder middelen, de samenwerking met werkgevers en de integrale klantbenadering bij de gemeente Hulst staan in dit kader hoog op de agenda. Dit vergt een andere manier van werken, waarbij intensieve samenwerking tussen alle betrokken partijen in de keten centraal staat.

De gemeente Hulst zet met haar beleid al langer in op het bevorderen van de participatie, waarbij betaald werk de hoogste prioriteit heeft. Ook bij de inzet van begeleiding of re-integratie gaan we uit van de mogelijkheden en eigen kracht van burgers en niet van hun beperkingen. Ondanks de huidige economische situatie, dalende werkgelegenheid en het landelijke beeld van stijging van het aantal uitkeringen, heeft dit beleid er in Hulst toe geleid dat het aantal uitkeringen de afgelopen jaren vrij stabiel is gebleven, ondanks de groei van het cliëntenbestand. Juist nu de budgetten verder krimpen, is het daarom zaak door te gaan met een creatieve en innovatieve aanpak. Nadrukkelijker zal in Hulst de verbinding tussen de WMO en WWB/Participatiewet worden gezocht. De gemeente gaat hierbij initiatieven (verder) ontwikkelen op het grensvlak van Wmo en WWB die tot goede kansen op betaalde arbeid moeten leiden.

Vanuit het perspectief van de Wmo gaat het dan met name om nieuwe vormen van dienstverlening bij wonen, welzijn en zorg. Hierbij kan worden gedacht aan uitkeringsgerechtigden die met behoud van uitkering diensten verrichten voor mensen met een zorgvraag, waardoor een dempende werking zal optreden in het beroep op individuele voorzieningen. Tegenprestatie voor het ontvangen van een uitkering. De gemeente Hulst heeft hier met de introductie van de dienstencheques al voorname stappen gezet. Een tegenprestatie mag re-integratie en arbeidsaanvaarding niet in de weg staan. We willen vanuit het perspectief van re-integratie naar betaald werk werkzoekenden de gelegenheid geven om actief deel te nemen in een "klussendienst" en zo werkervaring op te doen door het uitvoeren van diverse klussen, zoals tuin hulp of karweitjes in huis. De gemeente geeft hier momenteel met het project "Hulst Werkt!" al nadrukkelijk invulling aan en streeft er naar dit project de komende jaren nog breder succesvol in te blijven zetten. Het uitgangspunt is werk boven inkomen, zoveel mogelijk mensen werken naar vermogen in een reguliere baan, waar nodig ondersteund door de gemeente.

De wijze waarop de gemeente Hulst in de toekomst ondersteuning op het gebied van werk en inkomen zal ontwikkelen is nauw verbonden met het actuele regeringsbeleid. De Participatiewet -op het moment van schrijven is er nog geen wetsvoorstel- en de resultaten van het sociaal overleg (het sociaal akkoord) dd. 11 april 2013 richten zich met name op een gewijzigde infrastructuur van de begeleiding naar werk van mensen met een beperking. De inkt van het sociaal akkoord is op moment van schrijven van deze kadernota nog maar net droog, maar nu is al duidelijk dat de gevolgen voor de gemeente zeer groot zullen zijn. (bijlage3)

5.6 Jeugdhulp

Met ingang van januari 2015 treedt de Jeugdwet in werking. Gemeenten worden verantwoordelijk voor de -nu nog- provinciale Jeugdzorg, de jeugdige licht verstandelijk gehandicapten en de Jeugdbescherming. Dit sluit logisch aan bij de verantwoordelijkheid van de gemeente op het gebied van opgroei- en opvoedingsondersteuning in het CJG. Hulst zal met ingang van 2015 de gehele jeugdhulp organiseren. Zoals HvE voor de begeleiding, is het Centrum voor Jeugd en Gezin een geschikt concept om vernieuwende werkwijzen te introduceren en organiseren.

De belangrijkste focus zal ook hier liggen op

- het versterken van eigenkracht
- vroegtijdige ondersteuning, zoveel mogelijk preventief, en zorg op maat
- betere samenwerking rondom gezinnen door professionals.

Het CJG zal de laagdrempelige toegang verder versterken, en werken aan een integraal aanbod van preventieve gezondheidszorg, opvoedondersteuning en hulp aan jonge mensen, gezinnen en opvoeders. Zorg en aandacht voor opvoeders en opgroeiërs wordt 'community-based' georganiseerd; uitgaan van het kind in zijn context: het gezin, kinderopvang, school en buurt. Slimme combinaties worden gemaakt met bijvoorbeeld aanwezige kennis en kunde op scholen.

Een overzicht van de over te dragen taken binnen de Jeugdwet:

- Provinciale geïndiceerde jeugdzorg
- Jeugdzorg Plus (gesloten jeugdzorg)
- GGZ voor jeugdigen
- Zorg voor jeugd met licht verstandelijke handicap
- Jeugdbescherming
- Jeugdreclassering.

Gemeenten worden op basis van wetgeving zowel bestuurlijk als financieel verantwoordelijk.

Professionals worden 'breed' ingezet in gezinnen. Met programma's en methodieken die in de opvang en in scholen op kleine schaal, hun diensten al bewezen hebben. De inzet van specialisten is hier aanvullend op. Uitgangspunt moet zijn dat kinderen een veilige, goede omgeving hebben om in op te groeien. Opvoeders en (professionele) mede-opvoeders zijn daarop aanspreekbaar!

Tenslotte, in het beleid voor ondersteuning en begeleiding wordt gepleit om specifiek doelgroepenbeleid los te laten. Ook hier geldt dat de doelgroep van de decentralisatie van de extramurale (AWBZ) begeleiding en die van de Jeugdzorg een grote overlap kennen: circa 60% van de indicaties in de Jeugdzorg leidt tot een AWBZ-voorziening. Dit is ook logisch, want soms gaat het in de Jeugdzorg om jongeren met GGZ-problematiek (gedrag, verslaving, psychische stoornis) en/of jongeren met een verstandelijke of lichamelijke handicap.

5.7 Gezondheidszorg

De Regionale Gezondheidsnota Zeeuws-Vlaanderen 2013-2016 is een gezamenlijke nota van de gemeenten Hulst, Terneuzen en Sluis en is opgesteld in samenwerking met de GGD Zeeland. Gemeenten zijn, op grond van de Wet publieke gezondheid, verplicht om eens in de vier jaar een gezondheidsnota vast te stellen, op basis van landelijke en regionale gezondheidsinformatie en met inachtneming van de landelijke speerpunten.

Belangrijk uitgangspunt voor deze nota is dat gezondheid (weer) de verantwoordelijkheid is van de burger zelf. Dit sluit ook aan bij de uitgangspunten van bv. het Wmo-beleid (Hulst voor Elkaar). Voor het regionale gezondheidsbeleid betekent dit dat we de burger actief willen gaan betrekken bij de uitvoering en verdere ontwikkeling van het gezondheidsbeleid. Zorg dichtbij wordt dan preventie dichtbij. De gezonde keuze gemakkelijk en toegankelijk maken past ook prima bij dit uitgangspunt, niet betuttelen maar ondersteunen, waar nodig met informatie en advies en met collectieve en algemene voorzieningen.

In de nota onderscheiden we drie opgaven voor gemeenten. Mensen zo lang mogelijk gezond en actief houden door het terugdringen van vermijdbare chronische aandoeningen is één. Het verbeteren van de gezondheidssituatie van kwetsbare groepen en daarmee het terugdringen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen is de tweede. Opgave drie is een integrale aanpak te realiseren die door samenwerking met interne en externe partijen tot stand komt. Gezondheid neerzetten als verantwoordelijkheid van in eerste plaats de burgers zelf, hoort hierbij. Evenals het ondersteunen van burgers bij het nemen van die verantwoordelijkheid.

Bij deze opgaven formuleren we twee meetbare hoofddoelstellingen:

1. het verhogen van de levensverwachting in goede gezondheid van de bevolking van Zeeuws-Vlaanderen en dus het terugdringen van de jaren in (ervaren) ongezondheid;
2. het terugdringen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen in Zeeuws-Vlaanderen (ten gunste van de mensen met een laag sociaaleconomische positie).

Het beleid van de komende 4 jaar benaderen we vanuit twee thema's waarbinnen we 4 speerpunten benoemen.

Thema 1: Het promoten van een gezonde, actieve leefstijl:

Speerpunt 1: Zeeuws-Vlaanderen op Gezond Gewicht

Speerpunt 2: Verantwoord alcoholgebruik in Zeeuws-Vlaanderen.

Thema 2: Samen werken aan gezondheid, participatie en zorg.

Speerpunt 3: Versterking van de keten acute zorg

Speerpunt 4: Preventieve ouderenzorg: zo lang mogelijk fit en zelfredzaam.

Deze doelstellingen en oplossingsrichting sluiten aan bij de doelstellingen van de innovatieagenda begeleiding, dagbesteding en persoonlijke verzorging. We adviseren daarom beide trajecten aan elkaar te verbinden en geen nieuwe trajecten (met dezelfde doelen en maatschappelijke partners) naast elkaar op te starten.

6 Passend Onderwijs

Elk kind heeft recht op goed onderwijs. Voor de meeste kinderen is het reguliere onderwijs de beste plek, want dat biedt de beste voorbereiding op een vervolgopleiding. Als het echt nodig is, kunnen kinderen naar het speciaal onderwijs. De ontwikkeling van het kind en de ondersteuning die het daarbij nodig heeft, vormt in het regulier en speciaal onderwijs het uitgangspunt. Ouders worden bij de keuze nauw betrokken. Zonodig kan het Zorg Advies Team (ZAT), waaraan ook het CJG deelneemt, een adviserende en ondersteunende rol spelen.

Met passend onderwijs wordt de organisatie en de bekostiging van kinderen die extra ondersteuning nodig hebben veranderd. Per 01 augustus 2014 krijgen de schoolbesturen de verantwoordelijkheid om voor alle kinderen die worden aangemeld een zo passend mogelijke plek aan te bieden. Dit kan een plek zijn op de eigen school of op een andere school die het kind beter kan ondersteunen. Om aan alle kinderen daadwerkelijk een goede plaats te kunnen bieden, gaan reguliere en speciale scholen regionaal samenwerken. De besturen in het samenwerkingsverband maken zelfstandig afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan.

Een goede samenwerking tussen onderwijs en (jeugd)zorg draagt er aan bij om kinderen en jongeren te ondersteunen bij het opgroeien, hun ouders te ondersteunen bij het opvoeden en elk kind zo passend mogelijk onderwijs te bieden.

Passend onderwijs vraagt ook om een goede afstemming en samenwerking tussen gemeenten en regionale samenwerkingsverbanden. Het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en de relatie met het CJG dient dan ook in een *op overeenstemming gericht overleg* met de gemeente besproken te worden.

7. Mantelzorg en vrijwilligerswerk

7.1 Mantelzorg

Door de toenemende verantwoordelijkheid van gemeente in het sociale domein is het van belang om het totale ondersteuningsaanbod voor inwoners goed op orde te hebben. Mantelzorgers en zorgvrijwilligers geven samen al 80% van de zorg aan mensen thuis. Hulpvragers die ondersteuning van specifieke vrijwilligers nodig hebben moeten hier binnen een redelijke termijn op kunnen rekenen. Daarnaast is het van belang te voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken.

Het beleid tot nu toe kende 3 sporen voor specifieke mantelzorgondersteuning; ondersteunen, waarderen en stimuleren. Dit zijn belangrijke waarden gebleken die ook in het toekomstig beleid zullen doorklinken. De komende jaren wil de gemeente voor de ondersteuning van mantelzorgers inzetten op de volgende 4 speerpunten: sturing, scholing, netwerkactivering en informatievoorziening.

Sturing:

Met de steeds beperkter wordende financiële en professionele middelen wordt het belangrijk om verbindingen te leggen om efficiënt te kunnen opereren. Daarom stelt de gemeente zich als taak om partijen te verbinden om de mantelzorg te ondersteunen, waar mogelijk wijk- of buurt gericht.

De contracten met zorgaanbieders en subsidieverleningeisen moeten dusdanig worden vormgegeven dat ze de samenwerking tussen professionals stimuleren.

Daarnaast is samenwerking tussen professional en mantelzorgers/vrijwilligers meer en meer een vereiste. Met zorgaanbieders moeten hierover afspraken gemaakt worden. Dit samenspel tussen professional en mantelzorgers/vrijwilligers wordt immers het vangnet van de toekomst voor de hulpvrager.

De gemeente zal tevens sturen op aandacht voor de belasting/belastbaarheid van de mantelzorger in het eerste contact, zoals dit nu al bij HVE gebeurt. Deze aandacht moet gaan gelden voor alle nulde- en eerstelijns-organisaties. Het vormgeven van de grens tussen professionals en vrijwilligers verdient aandacht zowel in het intake- als in het zorgproces.

Daarnaast is het belangrijk om aandacht te hebben voor voldoende en gevarieerde respijtzorgvoorzieningen. Het maakt daarbij niet uit of dit aanbod tot stand komt door professionele of vrijwillige organisaties.

Scholing

Het toenemende belang van de mantelzorg maakt het nodig om te zorgen voor scholing, coaching en begeleiding, zowel voor de professional als voor de vrijwilliger/mantelzorger zelf. De gemeente zal in de relatie met zorgaanbieders, werkgevers en welzijnsorganisaties daar aandacht aan geven. Waar nodig zal scholing regionaal of op grotere schaal opgepakt moeten worden.

Netwerkactivering

Centraal staat de gedachte dat mensen, buurten elkaar kunnen helpen. De gemeente zet in op krachtige netwerken in buurten en wijken, en stimulering van de wederkerige dienstverlening.

Ook bij het PGB-beleid zal aandacht zijn voor de positie van de mantelzorger. Het uitgangspunt hierbij is dat het PGB de mantelzorg(er) en het netwerk kan ondersteunen, maar het is niet de bedoeling een PGB te verstrekken voor gebruikelijke zorg. Het moet gaan om zorg die de normale zorg van gezins- of familieleden overstijgt.

Informatievoorziening

Aandacht voor informatievoorziening blijft nodig. Ontwikkelingen in domotica , ICT en sociale media kunnen het voor mantelzorgers gemakkelijker maken, het is belangrijk deze mogelijkheden optimaal te benutten.

7.2 Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligers zijn het cement van de samenleving. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van Hulst. Vrijwilligerswerk staat echter ook onder druk, zowel door afname en vergrijzing van het aantal vrijwilligers als een toename van de vraag. Ook wordt het steeds complexer om vrijwilligerswerk uit te voeren door toenemende regelgeving. Het beleid tot nu toe kende dezelfde 3 sporen voor specifieke vrijwilligersondersteuning als mantelzorg; ondersteunen, waarderen en stimuleren. Ook in toekomstig beleid houden we hier aan vast, en voegen hier verbinden aan toe.

Verbinden

Verbinden kan zowel op individueel niveau zoals verbinding tussen vrijwilligers onderling en matching tussen vrijwilligers en organisaties, als tussen organisaties onderling. Verbinden om vrijwilligers te steunen en hun werk aantrekkelijk te houden. Ook op wijk- en buurtniveau, zodat mensen elkaar weten te vinden. Recruteren van vrijwilligers uit de buurt voor het oplossen van een individuele hulpvraag. Het inzetten van opbouwwerk, om met de wijk- en dorpsraden deze wederkerige dienstverlening te ondersteunen. Actieve persoonlijke benadering van mogelijke vrijwilligers staat centraal, ook voor organisaties (sport, culturele en overige organisaties).

Ondersteunen

Waar mogelijk kan andere vormgeving of ondersteuning door nieuwe doelgroepen het vrijwilligerswerk versterken. Voor de ondersteuning van organisaties wil de gemeente de Wmo-gedachte hanteren. Dit betekent dat de eigen kracht van verenigingen gestimuleerd en ondersteund zal worden. De gemeentelijke ondersteuning is dan aanvullend op de eigen kracht en ondersteuning die organisaties al ontvangen, bijvoorbeeld vanuit provinciale of landelijke structuren. De gemeente ziet voor zichzelf een rol om organisaties te helpen bij het vinden en omgaan met nieuwe doelgroepen. De komende jaren wordt het belangrijk om nieuwe vrijwilligers te vinden en te enthousiasmeren voor vrijwilligerswerk of vrijwilligersklussen. Hierbij valt te denken aan inzet via re-integratiebedrijven, vrijwilligerspools, behoud van de doelgroep jongeren voor vrijwillige inzet door te streven naar behoud van een vorm van Maatschappelijke Stages (MaS). Maatschappelijke stages zijn bij uitstek geschikt om jonge mensen te betrekken bij maatschappelijke ontwikkeling, en geeft ze daardoor de mogelijkheid om zich nuttig te maken voor mensen die het nodig hebben. Er is in Hulst een brede wens

om de maatschappelijke stages te behouden. De financiering door het Rijk wordt echter met ingang van schooljaar 2015/2016 gestopt.

Door een andere wijze van benaderen van mogelijke vrijwilligers door inzet van social media kunnen ook nieuwe bronnen worden aangeboord. Ook het bedrijfsleven kan een rol spelen in vrijwillige ondersteuning door implementatie van Maatschappelijk Betrokken Ondernemen.

De ondersteuning van vrijwilligers zelf wordt met de landelijke decentralisaties in het vooruitzicht steeds belangrijker. Het onderscheid tussen professional en vrijwillige inzet vervaagt immers, met name in de zorg. Deskundige ondersteuning, scholing en coaching wordt daarom een speerpunt.

8. Sport en cultuur

Sport en bewegen is een uitstekend middel om onze fysieke en psychische gezondheid op peil te houden of te bevorderen. Daarnaast is sport en bewegen belangrijk om elkaar te ontmoeten. De gemeente Hulst zal daarom het sport en bewegen onder de aandacht blijven brengen van de inwoners. Sport en bewegen gebruiken als een vliegwiel naar een gezonde levensstijl, dat is onze ambitie. Gedacht kan worden aan laagdrempelige voorzieningen als het aanbieden van sportstimuleringsprojecten, stimuleren van samenwerking tussen verenigingen onderling, maar ook tussen verenigingen en onderwijs, welzijnsinstelling en zorgaanbieders bijvoorbeeld. “Hulst in Beweging” is hierbij de grote onmisbare stimulator.

Kunst en cultuur betekenen niet voor niets kijken, luisteren, ontmoeten, genieten, verbazen, lachen, ontroering, inspiratie, kippenvol, samenwerken, kortom: (be)leven.

De waarde van sport, kunst en cultuur voor de samenleving mag niet onderschat worden. Door te bewegen en te ontmoeten, door te creëren en een (gezamenlijk) doel na te streven, blijven mensen gezonder en wordt sociaal isolement voorkomen, wat de leefbaarheid kernen ten goede komt.

Maar ook hier geldt de Wmo gedachte: de eigen kracht en mogelijkheden van inwoners en hun verenigingen zijn de essentie. Dit betekent dat in principe activiteiten van verenigingen op die eigen kracht gerealiseerd moeten worden en gemeentelijke subsidie niet langer vanzelfsprekend is. Verenigingen die maatschappelijk betrokken zijn, samenwerken met andere partijen en zich voor diverse doelgroepen inzetten worden de organisaties van de toekomst en de gemeente zal deze stimuleren en zo nodig ondersteunen.

9. Accommodatiebeleid

9.1 Onderwijshuisvesting

Als gevolg van diverse ontwikkelingen en voorgestelde ombuigingen van rijkswege, is een her- bezinning op de onderwijshuisvesting op termijn noodzakelijk. Leidend hierbij zijn onder meer de kwaliteit van het onderwijs en de opheffingsnorm.

Vooralsnog blijkt uit de inspectierapporten, dat alle basisscholen in de gemeente voldoen aan de algemene kwaliteitseisen. Verwacht wordt dat deze kwaliteitseisen ook in het komend jaar kunnen worden behaald.

De grootste dreiging komt momenteel vanuit het regeerakkoord. In dit akkoord wordt voorzien in een afroming van het gemeentefonds, (€ 450.000,- gem. Hulst) en de overheveling van het buitenonderhoud scholen met ingang van 2015. Hiermee is naar schatting een bedrag van € 265.000,- gemoeid.

Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van een onderwijsvisie. Daarbij wordt, naast het aanbieden van kwalitatief goed onderwijs, onder meer rekening gehouden met de rol van de scholen in de kernen, de gevolgen voor het voorzieningenniveau, de financiële gevolgen op termijn en het feit dat onze gemeente te maken heeft met een substantiële uitstroom van leerlingen van het onderwijs in België. Daarnaast zal het Masterplan Voorzieningen in de visie betrokken worden.

De onderwijsvisie moet voor de komende jaren, waarbij demografische invloeden en afname van middelen een grote rol spelen, het antwoord gaan geven op de inrichting van de onderwijsvoorzieningen in onze gemeente. Vanzelfsprekend zal de onderwijsvisie in samenspraak met aanbieders van het onderwijs in onze gemeente plaatsvinden.

9.2 Welzijns- en sportaccommodaties

Het Masterplan Voorzieningen Zeeuws-Vlaanderen is onderscheven door de gemeenteraad en hierin leidend: de raad zal dit plan gebruiken als ‘toetssteen’ voor het opstellen van gemeentelijk voorzieningenbeleid. Daarnaast heeft de raad in haar besluit opgenomen: “En daarbij wordt meegenomen dat de voorkeur ligt tussen de scenario’s 2 en 3, waarbij er ruimte moet zijn voor maatwerk per onderwerp, per kern en per voorziening. Belangrijkste kwestie is deze; in hoeverre verhoudt het aanbod van accommodaties zich tot de vraag ernaar, mede in het licht van de demografische ontwikkelingen. Met het masterplan wordt tevens beoogd de kwaliteit van accommodaties te verbeteren, de bezettingsgraad te verhogen en het beheer te professionaliseren en zo de exploitatiekosten aanzienlijk te verminderen.

Ook combinaties in het gebruik van minder, maar goede sportvelden en accommodaties is een optie om de exploitatie nu en in de toekomst betaalbaar te houden. Er is een groot verschil in het gebruik van de accommodaties in de kernen.

In sommige kernen zou een sportaccommodatie ook overdag worden gebruikt kunnen worden als gemeenschapsvoorziening. Multifunctioneel gebruik zal daarom uitgangspunt moeten zijn.

Sportaccommodaties kunnen worden opgewaardeerd indien meerdere verenigingen hier gebruik van gaan maken. Daarom zullen verenigingen worden gestimuleerd om samen te werken door extra ondersteuning vanuit de gemeente. In overleg met de gebruikers moet gezocht worden naar de meest optimale vorm van centralisatie op kernniveau, waarbij elke optie bespreekbaar is. Hierbij wordt ook gekeken naar goede vervoersvoorzieningen (zie ook H 5.4), en de inzet van vrijwilligers tbv vervoer.

Uitgangspunt is dat er per kern en wijk maatwerk wordt toegepast, ontmoeten wordt gestimuleerd en dat er geen algemene oplossingen bestaan.

Overigens zijn de dorpshuizen en het gebruik en exploitatie ervan divers. Op uitzondering van Malpertuus in Clinge, Warande in St Jansteen en de Kauter in Nieuw Namen (eigendom gemeente) zijn de dorpshuizen eigendom van diverse stichtingen. Deze worden uiteraard betrokken bij de ontwikkelingen.

9.3 Wonen en zorg

Brengen we de woning naar de zorg, of de zorg naar de woning? Door verdergaande extramuralisering van de zorg (zie H 5.4) wordt zelfstandig wonen met goede ondersteuning steeds belangrijker. Hierbij worden onderscheiden

1. voor zorglevering geschikte (levensloopbestendige) woningen voor mensen met een beperking
2. voor zorglevering geschikte woningen in een zorgcirkel, nabij zorgvoorzieningen en ondersteuning zoals deze o.a. zijn gerealiseerd in Hulst, Clinge en St Jansteen en nog te realiseren in Kloosterzande
3. intramuraal wonen voor mensen die langdurig afhankelijk zijn en niet meer zelfstandig kunnen wonen, met name in de Blauwe Hoeve, op het Sterreterrein en in groepswoningen.

Er is sprake van een complex vraagstuk, mede vanwege de vergrijzing, de bevolkingsdaling en de relatief beperkte huurwoningenvoorraad (80% is eigen woningbezit). Realisering van voor zorglevering geschikte (levensloopbestendige) woningen dient dan ook in afstemming te zijn met de opgaven van de demografische ontwikkelingen.

10. Sturen op verandering

Wijzigingen in het sociale domein, en ook op andere beleidsterreinen (sport, cultuur, vrijwilligers en mantelzorg, vervoer, onderwijs en accommodatiebeleid) zullen in overleg met betrokkenen worden gerealiseerd.

Dat gebeurt nu al in HvE, waar afstemming plaats vindt met adviesraden en dorps- en wijkraden. Maatschappelijke partners zijn en worden betrokken bij het uitwerken van nieuwe uitvoeringsmodellen.

In dit kader is het zinvol stil te staan bij de rollen van de verschillende actoren bij genoemde veranderingstrajecten.

10.1 De gemeente

De rol van de gemeente is divers. We onderscheiden o.a. de politieke rol, de dienstverlener, de handhaver, de ontwikkelaar, regisseur en de beheerder. Afhankelijk van de rol van de gemeente wijzigt ook de rol van organisaties en verenigingen in het maatschappelijk middenveld (zorgaanbieders, scholen, corporaties enz.) en de rol van de inwoners.

Bij de beschreven veranderingen is de rol van de gemeente als ontwikkelaar én regisseur prominent, en wel in het initiëren van verandering én als regisseur van verandering:

- Het realiseren van samenhang tussen transitie en betrokken beleidsgebieden (zie boven)
- Het mogelijk maken van optimale burgerbetrokkenheid
- Het initiëren en implementeren van vernieuwingen, bijv. subsidiesystematiek
- Het optimaliseren van synergie tussen samenwerkende uitvoeringsorganisaties, gemeente en burger(organisaties)

De rol van de gemeente kan in de diverse stadia van een proces verschillend zijn. De rol van aanjager en regisseur, in het begin, kan evalueren naar de rol van controleur aan het eind van het proces.

10.2 Maatschappelijk middenveld

De gemeente is van het 'wat', de professionals zijn van het 'hoe'.

We bekijken per beleidsterrein wie de maatschappelijke partners zijn, en de gemeente neemt hen zoveel mogelijk mee aan de voorkant van het proces. We organiseren dialoogbijeenkomsten om samen visie te ontwikkelen op de Hulsterse maat. We gaan in deze door op de ervaring die we hebben opgedaan bij 'Hulst voor Elkaar'. Zo worden zorgaanbieders -na goed overleg- niet langer gefinancierd door $P \times Q$ (prijs \times kwantiteit) maar op basis van budgetfinanciering, waarbij de autonomie en professionaliteit van de aanbieder centraal staan.

De transitie AWBZ/Wmo kan gevolgen hebben voor het vastgoedbeheer van zorgaanbieders en het woonbeleid van de gemeente. De bestaande communicatiestructuur zal worden uitgebreid met woningcorporaties en andere relevante partijen die zijn aangesloten bij Hulst voor Elkaar.

In het gehele financierings- en subsidiebeleid zal in de toekomst aandacht worden besteed aan het gewenste maatschappelijk effect. De toekenning van budget zal hier onlosmakelijk mee verbonden zijn. De gemeente nodigt partijen uit om mede de gewenste maatschappelijke effecten te benoemen en te realiseren, en om aan te geven hoe zij denken te gaan samenwerken om synergie en kostenbeheersing te realiseren. In HvE hebben SWH en zorgaanbieders met de gemeente een eerste aanzet gegeven tot het benoemen van indicatoren en de gewenste maatschappelijk effecten van hun inspanningen. De wijze waarop men dat gaat meten wordt uitgewerkt.

10.3 Financiers van de zorg

Door het regeerakkoord kent de zorg twee financiers: de zorgverzekeraars (Zvw) en de gemeenten (Wmo). De scheiding ligt bij verpleging en verzorging, waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor de ondersteuning, begeleiding en verzorging en de zorgverzekeraar voor de verpleging, huisartsenzorg, GGZ en verblijfinstellingen. De knip tussen verpleging en verzorging is in de praktijk echter moeilijk te maken. Ziektekostenverzekeraars en gemeenten zullen gaan afspreken op welke onderwerpen gezamenlijke regie vereist is, en beleid wordt ontwikkeld, zowel lokaal als regionaal. Voor de organisatie van de lokale ondersteuning zal de bestaande samenwerking, vastgelegd in de overeenkomst “Communicatie- en overlegstructuur” worden versterkt en uitgebreid met nieuwe partners.

10.4 De rol van de inwoners

Uit het coalitie akkoord:

“Dorps- en wijkraden worden meer betrokken bij het reilen en zeilen in hun gebied en fungeren daardoor ook als luisterend oor van het gemeentebestuur”.

In Hulst zijn er veel initiatieven van inwoners. Er worden ontmoetingen georganiseerd, gezamenlijke maaltijden, er is een rijk en stevig verenigingsleven, en vrijwel elke wijk of dorp heeft zijn dorps/wijkraad. Veel mensen doen belangeloos vrijwilligerswerk t.b.v. anderen.

De laatste jaren is een trend te constateren dat dorps- en wijkraden maatschappelijk actiever worden. Niet alleen omdat men tegenwoordig op eigen initiatief gezamenlijk overleg voert over kern-overstijgende onderwerpen, maar ook doordat men coördinerend optreedt om in de eigen kern zaken voor elkaar te krijgen. Een aantal van deze actieve burgers ervaart in sommige gevallen nog te weinig begrip en ondersteuning van de gemeente voor het werk dat zij doen. Eigen initiatieven worden soms moeizaam ontwikkeld door (overheid)vereisten zoals regels en procedures. Ervaring leert dat de dorps- wijk- en adviesraden vanaf het begin willen meepraten over beleidszaken die hen direct en indirect raken.

In Hulst zijn er mooie voorbeelden van projecten van de grond gekomen. Zoals in Graauw, waar een groep enthousiaste vrijwilligers door zelfwerkzaamheid op een door de gemeente ‘om niet’ beschikbaar gesteld stuk grond een kruidentuin heeft ingericht. Een ander voorbeeld van sociale cohesie is te vinden in Terhole. Hier is door zelfwerkzaamheid van inwoners het project Hart van Terhole van de grond gekomen, waaraan de gemeente in de faciliterende sfeer ondersteuning heeft

gegeven. Er is nu een sociale ontmoetingsruimte ontstaan rondom het dorps huis. Beide initiatieven hebben hun nut inmiddels bewezen.

De huidige contacten tussen de gemeente en de dorps- en wijkraden verlopen op grond van de Verordening dorps- en wijkraden. De gemeente geeft daarmee voornamelijk in de faciliterende sfeer- ruimte aan initiatieven van dorps- en wijkraden en verenigingen om eigen plannen te ontwikkelen die bijdragen aan de verdere verbetering van het woon- en leefklimaat.

De Wmo adviesraad is een belangrijke gesprekspartner op het brede terrein van de Wmo. Ook de Stichting Gehandicaptensbeleid, Seniorenraad, Cliëntenraad sociale zekerheid, Jongerenraad en wijk- en dorpsraden geven gevraagd en ongevraagd advies en zijn betrokken bij beleidsontwikkeling en -uitvoering. Wel zal de gemeente in overleg met de raden een effectievere communicatiestructuur gaan bespreken; de Wmo adviesraad is immers een brede vertegenwoordiging van verschillende doelgroepen, die ook nog eens apart met de gemeente overleg voeren.

11. Regionale samenwerking

In het Regeerakkoord, en in berichtgeving van de minister van Binnenlandse zaken wordt gesproken over een voldoende schaalgrootte om de transities te realiseren (zie de inleiding). Gemeente moeten aantonen dat en hoe zij samenwerken om succesvol te zijn.

In Zeeuws Vlaanderen werken de gemeenten op alle belangrijke domeinen reeds intensief samen. Samenwerking tussen gemeenten is dé manier om de nieuwe en bestaande taken goed uit te voeren, tegelijkertijd kosten in de hand te houden en kwetsbaarheid van processen te verminderen. Op de beleidsterreinen waar grote decentralisaties op stapel staan, doen wij al het nodige op bovenlokaal niveau, zoals de Jeugdgezondheidszorg (regionale GGD-organisatie) en de samenwerking en integratie op het terrein van werk en inkomen (focus op gemeenschappelijke sociale dienst). Op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning is er één overeenkomst tussen zorgaanbieders, welzijnsinstellingen en de Z-Vlaamse gemeenten met ruimte voor lokale invulling van beleid en uitvoering. Voor de decentralisatie van de begeleiding werken de drie Z-Vlaamse gemeenten intensief samen.

In het kader van de stelselwijziging Jeugdzorg is het belangrijk dat gemeenten voor alle vormen van residentiële zorg en specialistische zorg voor jongeren met een lichte verstandelijke beperking of psychiatrische problematiek op bovenlokaal niveau afspraken maken over de financiering van deze zorg.

12. Kansen en uitdagingen

Kansen: Integrale gemeentelijke bedrijfsvoering door verbinding tussen verschillende beleidsterreinen en transitie en afdelingen, en een eenvoudige toegang tot voorzieningen voor de inwoners. Zoveel mogelijk ontschotten van budgetten t.b.v. ondersteuning, informatie en advies. De gemeente versterkt zijn rol als regisseur, en werkt aan partnership met maatschappelijke instellingen. Kostenreductie door effectieve en efficiënte bedrijfsvoering. Er wordt gewerkt aan een subsidiemethodiek, die meer gericht is op het realiseren van maatschappelijke effecten, te meten met een adequate set van indicatoren. Organisaties en verenigingen, burgers, en hun dorps- en wijkraden en adviesraden worden zowel bij beleidsontwikkeling, -uitvoering en -evaluatie nadrukkelijk betrokken. Dienstverlening aan en door de burger wordt zo dicht mogelijk in de eigen leefomgeving gerealiseerd. Een wijkgerichte aanpak staat voorop.

Uitdagingen: Compenseren van de kortingen op Wmo budget, slimme afstemming in de bedrijfsvoering, intern en extern.

13 Financieel kader

Financieel

De financiële gevolgen van de transities zijn tot op heden (voorjaar 2013) nog steeds onduidelijk. Ook is twijfelachtig of de nieuwe wettelijke taken binnen de beschikbare financiële ruimte en voorgenomen tijdvak kunnen worden uitgevoerd. Een eerste indicatie geeft aan dat we te maken krijgen met een enorme efficiencykorting ten opzichte van het huidige budget voor alle ondersteuning. Daar staat tegenover dat ook een aantal taken anders en effectiever uitgevoerd mogen worden.

Daarom gaat het regeerakkoord uit van één budget voor maatwerkoplossingen, waaruit alle mogelijke en benodigde ondersteuning, begeleiding en verzorging betaald moet worden. Het bijeen brengen van (snipper)budgetten lijkt dan ook de enige manier om (mogelijk) binnen de financiële kaders te blijven.

De exacte uitwerking van het regeerakkoord, en de verdeling van de beschikbare middelen over de gemeenten en regio's, laat nog even op zich wachten. Wij beperken ons nu tot het maken van een (inhoudelijke) aanzet om bestaande budgetten te ontschotten. Een werkelijk veranderde opzet van de begroting is pas aan de orde met ingang van het begrotingsjaar 2015, of op het moment dat door het Rijk helderheid wordt gegeven over de omvang van de financiering van de (nieuwe) gemeentelijke taken en het ontschotten van budgetten.

Bijlage 1 Lijst van afkortingen

HvE:	Hulst voor Elkaar
Wmo:	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wsw:	Wet sociale werkvoorziening
WWNV:	Wet Werken naar Vermogen
WWB:	Wet werk en bijstand
GGD:	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
SWH:	Stichting Welzijn Hulst
AWBZ:	Algemene wet bijzondere ziektekosten
GGZ:	Geestelijke gezondheidszorg
HH:	Huishoudelijke hulp
Wajong:	Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
CAK:	Centraal Administratie Kantoor
ZZP:	Zorgzwaartepakket
ZvW:	Zorgverzekeringswet

Bijlage 2 Deelnemers voorbereidende bijeenkomsten

De volgende personen namen deel aan de consultatierondes voor de kadernota.

Paul Brand	Wmo raad
Tilly van der Veeken	Wmo raad
Lieve van Hoven	Wmo raad
Rina Akkerman	Wmo raad
T. Hyskamp	Wmo raad/ dorpsraad St. Jansteen
R. Asselman	Wmo raad/ dorpsraad Kloosterzande
Mw. Lernout	Gezamenlijke dorps- en wijkraden gemeente Hulst
Etiënne Ruymbeek	Seniorenraad
Lieve Hasselman	ZorgSaam
Petra Elbertsen	Tragel Zorg
Stephan Buijsse	Curamus
Jan Vansteenkiste	Curamus
Peter v.d. Kieboom	PIBLW
Ronald de Bruijn	Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Z.Vlaanderen
Gerard Langeroot	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Z Vlaanderen
Michiel Minderhoud	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Z Vlaanderen
Truus van Oostenbrugge	CJG Zeeuws Vlaanderen
Patrick Vader	Sport Zeeland
Els Akkermans	College Zorg en Welzijn
Thea de Rijcke	Kunstraad
Ellie Walrave	Scoop
Michiel Weernekers	Portos Sluis
Aschwin van den Abeele	Stichting Welzijn Hulst
Petra Vinke	Stichting Welzijn Hulst
Mariska Sijs	Stichting Welzijn Hulst
Carlos Dhondt	Secretaris Stichting Malpertuus

Bijlage 3 Wijzigingen in het sociale domein op een rij: AWBZ/Wmo

- De decentralisatie van de AWBZ-begeleiding c.q. het overhevelen van extramurale begeleiding vanuit AWBZ naar de Wmo. Hieronder vallen o.a. de functies kortdurend verblijf, dagbesteding (zoals zorgboerderijen en werkateliers) en projecten voor begeleid wonen.
- Het scheiden van wonen en zorg c.q. het gedeeltelijk afschaffen van de zorgzwaartepakketten (zzp). Dit houdt in dat mensen met een lichte beperking/zorgvraag geen gebruik meer mogen van intramurale voorzieningen (domein zorgaanbieders/AWBZ), maar aangewezen zijn op extramurale ondersteuning, begeleiding en verzorging (domein gemeente/Wmo)
- De invoering van participatiewet (voorheen Wet Werken naar Vermogen). Hierbij gaat het onder andere over de toekomst van de Wajong en de sociale werkvoorziening (Dethon)
- De transitie van de Jeugdzorg naar gemeenten. Het gaat hierbij zowel over de provinciale jeugdzorg (o.a. BJZ en Juvent), de Jeugd-GGZ, de doelgroep Licht Verstandelijk Gehandicapten, de pleegzorg, de jeugdreclassering en jeugdbescherming (domein Justitie)
- De invoering van Passend Onderwijs. Formeel ligt deze opdracht bij de (regionaal samenwerkende) schoolbesturen voor voortgezet, primair en speciaal onderwijs, maar het samenwerkingsverband passend onderwijs dient overeenstemming met de gemeenten te bereiken over de wijze waarop het onderwijs vorm en invulling wil geven aan de ondersteuning en begeleiding van leerlingen die (om welke reden dan ook) extra zorg of aandacht nodig hebben. De schoolbesturen en gemeenten moet gezamenlijk overeenstemming over een ondersteuningsplan.
- Overige maatregelen die zijn aangekondigd in het regeerakkoord 'Bruggen slaan', zoals:
 - Intensivering wijkverpleegkundige. Onduidelijk is nog welke organisatie, overheid of branchevereniging de hiervoor aangekondigde middelen ontvangt.
 - De verantwoordelijkheid voor extramurale ondersteuning, begeleiding en verzorging komt naar de gemeenten (Wmo), maar de extramurale verpleging wordt overgeheveld van de AWBZ naar de Zorgverzekeringswet (Zvw). Afstemming met de zorgverzekeraars, over het onderscheid verzorging - verpleging (incl. de indicatie daarvan) en over het investeren in preventieve maatregelen en voorzieningen, is daarom noodzakelijk.
 - De zorgverzekeraars krijgen de opdracht om door concentratie van voorzieningen de kwaliteit te verbeteren en kosten te besparen. Hierdoor verdwijnen mogelijk medische -en paramedische voorzieningen uit de wijken en kernen.

- De zorgverzekeraars ontvangen een populatie gebonden financiering om de spoedeisende hulp (SEH) en huisartsenposten (HAP) efficiënter te organiseren. Daarbij geldt een prestatieafspraken die er op is gericht om hulp licht en dichtbij te organiseren (van tweede naar eerste lijn). De inzet van huisartsen (en andere eerstelijns voorzieningen - domein gemeente) moet dure ziekenhuiszorg voorkomen.
- De intramurale GGZ wordt overgeheveld van de AWBZ naar de zorgverzekeraars. Onduidelijk is nog wie verantwoordelijk wordt voor de maatschappelijk opvang van deze doelgroep: de zorgverzekeraars of de gemeenten.
- De formele aanspraak op huishoudelijke hulp en op dagbesteding komt te vervallen. Dit betekent echter niet dat deze vormen van ondersteuning, begeleiding en verzorging (volledig) komen te vervallen. De gemeenten krijgen de taak om maatwerkoplossingen te organiseren voor degenen die het nodig hebben en niet uit eigen middelen kunnen betalen. Deze maatwerkoplossing dienen aan te sluiten op de ondersteuningsbehoefte en mogelijkheden van specifieke individuen. De geboden ondersteuning, begeleiding en verzorging kan dus per geval verschillen en is niet gebonden aan vaste verhoudingen van (huidige) voorzieningen en budgetten.
- De Wtcg (tegemoetkoming chronisch zieken), regeling specifieke zorgkosten (TSZ) en CER (compensatie eigen risico) worden afgeschaft en een gedeelte van deze besparing wordt toegevoegd aan het budget voor maatwerkoplossingen door gemeenten.
- De mogelijkheid voor individuele bijzondere bijstand (van daadwerkelijke kosten) worden verruimd en de mogelijkheden voor categoriale bijzondere bijstand (aannemelijke kosten) worden beperkt. Ook deze maatregel werkt maatwerk voor individuele gevallen in de hand.
- De langdurigheidstoelage in de WWB wordt vervangen door een individuele toeslag voor mensen die langdurig van een laag inkomen moeten rond komen (zonder zicht op verbetering). Ook in deze gevallen gaat het vaak om mensen met een beperking of handicap.

Participatiewet

Er komen volgens het Sociaal Akkoord drie nieuwe landelijke instanties:

- Het UWV fuseert met het CIZ voor objectieve keuring van arbeidsgeschiktheid.
- Er komt een landelijke organisatie voor het doelmatig en rechtmatig verzorgen van uitkeringen. Momenteel verzorgt de gemeente nog lokaal de verstrekking van de WWB, IOAW, IOAZ-uitkeringen en BBZ.
- En er komt er een nog niet nader omschreven landelijke organisatie die doel- en rechtmatigheid toetst. Het kabinet werkt deze voorstellen samen met de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) momenteel verder uit.

Op hoofdlijnen stelt het sociaal akkoord verder dat gemeenten, werkgevers en bonden binnen de arbeidsmarktregio vanaf 2015 samen de uitvoering rond loonvormend werk verzorgen. Voor de gemeente Hulst betreft de arbeidsregio de

regio Zeeland. Binnen de arbeidsmarktregio's ontstaan twee bemiddelingsorganisaties:

- Werkpleinen voor de WW, WWB en NUGgers-doelgroepen (NUG = niet uitkeringsgerechtigden). Momenteel verzorgt de gemeente nog lokaal de bemiddeling voor de WWB'ers en NUGgers.
- Werkbedrijven voor alle mensen met een functiebeperking.

Deze Werkbedrijven worden een belangrijke drager van de Participatiewet, zonder de doelstelling en het financiële kader uit het oog te verliezen. Er komen volgens het sociaal akkoord op landelijke schaal 35 Werkbedrijven, die zorg dragen voor de plaatsing van mensen met een beperking. Werkgevers hebben aangegeven dat zij op regionaal niveau betrokken zullen zijn bij de financiering van de Werkbedrijven. Gemeenten hebben daarbij de lead en werken samen met UWV en sociale partners. Lokale werkgevers nemen deel aan het bestuur van de Werkbedrijven, die met een commerciële inslag worden geleid.

Het Werkbedrijf wordt de schakel tussen de werkgever en de mensen met een arbeidsbeperking, die aan de slag worden geholpen. Het Werkbedrijf bepaalt in samenspraak met de werkgever de loonwaarde en zorgt voor begeleiding op de werkplek. De werkbedrijven organiseren beschut werk voor mensen die door lichamelijke, verstandelijke en/of psychische beperking een zodanige mate van ondersteuning nodig hebben, dat niet van een reguliere werkgever verwacht mag worden dat hij deze mensen in dienst neemt. Dat laat onverlet dat een werkbedrijf de dienstbetrekking kan organiseren bij een reguliere werkgever met specifieke begeleiding, werkplekaanpassing e.d.

In de regelgeving wordt vastgelegd dat het Werkbedrijf evenredig aandacht besteedt aan relatief makkelijk en moeilijk bemiddelbaren. Het bedrijfsleven realiseert tot 2026 100.000 banen voor mensen met een beperking. De overheid 25.000 in tien jaar. In afwachting van de resultaten voert het kabinet geen quotumregeling in. Mogelijk wel als de resultaten tegenvallen.

Per 1-1-2015 is er geen nieuwe instroom in de WSW meer. Mensen die niet meer in de WSW kunnen instromen, kunnen een beroep doen op het Werkbedrijf voor begeleiding naar werk. Het zittende bestand WSW blijft onder het huidige wettelijk WSW-regime. De inzet richt zich op zoveel mogelijk plaatsen van WSW-ers bij reguliere werkgevers. De huidige SW-bedrijven gaan op in de Werkbedrijven.

De Wajong is per 1-1-2015 alleen nog toegankelijk voor mensen die volledig en duurzaam geen arbeidsvermogen hebben, waarbij iedere 5 jaar een herkeuring plaatsvindt. Mensen die niet voor de Wajong in aanmerking komen, kunnen een beroep doen op het Werkbedrijf voor begeleiding naar werk.

Gemeenten ontvangen een totaalbudget voor WWB, SW en Wajong, en dragen van daaruit bij aan de exploitatie van het regionale Werkbedrijf.

In 2015 vangt de gewijzigde wetgeving aan en in 2020 moet de hele verbouwing van de sociale infrastructuur klaar zijn: 35 arbeidsmarktregio's met Werkpleinen en regionale Werkbedrijven, onder tripartiet bestuur: gemeenten, vakbonden en werkgevers. De werkbedrijven zijn de schakel tussen mensen werkgever en mensen met een arbeidsbeperking die aan het werk worden geholpen, waarbij de gemeenten de lead hebben in samenwerking met UWV en sociale partners.

Voor de individuele gemeente rest dan binnen het sociale domein de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Wmo, de (jeugd-)zorg en de inkomensondersteuning via bijzondere bijstand, armoedebeleid en schuldhulpverlening.

Om welke mensen gaat het?

In feite gaat het in alle regelingen om ondersteuning, begeleiding en verzorging van mensen die - om welke reden dan ook - voor even of voor langere tijd, in meer of mindere mate, aandacht van de overheid nodig hebben, omdat ze het (op één of meerdere terreinen: wonen, werken, vervoer, lichamelijke verzorging, financiën, etc.) op eigen kracht niet redden. Waardoor deze ondersteuning behoefte wordt veroorzaakt - een lichamelijke of verstandelijke beperking (aangeboren of ontstaan door ouderdom, ziekte of ongeval), een ingrijpende gebeurtenis, psychische problematiek en/of culturele aanpassingsmoeilijkheden - maakt daarbij niet uit.

Concreet gaat het om de volgende inwoners :

- Mensen met een lichamelijke beperking
- Mensen met een verstandelijke beperking
- Mensen met verslaving en/of psychische problematiek (GGZ- patiënten)
- Mensen zonder werk en inkomen

Uiteraard zijn daarbij ook combinaties van problematiek en (sub)doelgroep mogelijk.